

Polacy badają się częściej, ale rola lekarzy rodzinnych w zapobieganiu chorobom nowotworowym jest obecnie niewielka

WYNIKI BADANIA SONDAŻOWEGO POŚWIĘCONEGO PROFILAKTYCE I WCZESNEMU WYKRYWANIU CHOROÓB NOWOTWOROWYCH

Warszawa, 15 grudnia 2014 r. – Polacy coraz bardziej świadomie podchodzą do profilaktyki chorób nowotworowych. Niemal 70% kobiet regularnie robi cytologię. Połowa kobiet po 40. roku życia poddaje się mammografii. Prawie trzy czwarte Polaków bywa u lekarza rodzinnego choć raz w roku, ale lekarze rzadko poruszają z pacjentami temat zapobiegania chorobom nowotworowym, sporadycznie też przeprowadzają u kobiet badanie piersi, a u mężczyzn powyżej 50. roku życia badanie prostaty.

Takie wyniki przynosi zrealizowane przez Millward Brown na zlecenie Fundacji Onkologia 2025 badanie sondażowe. Jego celem było zbadanie, jak często Polacy robią badania diagnostyczne rekomendowane w ramach wczesnego wykrywania chorób nowotworowych, a także jaka jest rola lekarzy rodzinnych w profilaktyce tych schorzeń.

Cytologia, mammografia, kolonoskopia

- 69% kobiet w wieku 25-59 lat wykonało cytologię w ostatnich 3 latach, 87% z nich zrobiło to badanie choć raz w życiu. Przy czym ponad 25% ankietowanych przeprowadziło cytologię prywatnie.
- Połowa (49%) kobiet w wieku 40-59 lat robiło mammografię w ostatnich 3 latach. Przy czym w grupie wiekowej 50-59 lat, aż 84% kobiet zadeklarowało, że poddało się temu badaniu choć raz w życiu.
- Kolonoskopii choć raz w życiu poddało się 25% ankietowanych w wieku 55-65 lat. Badanie to rzadko realizowane jest w ramach profilaktyki (17%). Najczęściej pacjenci byli kierowani na kolonoskopię, gdy już dostrzegli niepokojące objawy będące wskazaniem do jej wykonania (42%).
- W większości przypadków ankietowani wykonywali badanie na zlecenie specjalisty (cytologia, kolonoskopia), w odpowiedzi na zaproszenie na badanie przesiewowe (mammografia) lub z własnej inicjatywy.

Jednocześnie aż 75% ankietowanych zadeklarowało, że w ostatnim roku choć raz było z wizytą u lekarza rodzinnego.

Rola lekarza rodzinnego

W trakcie wizyty u lekarza rodzinnego w 8% przypadków pojawił się w rozmowie temat zapobiegania chorobom nowotworowym. Najczęściej rozmowę inicjował lekarz, co czwarta rozmowa odbyła się z inicjatywy pacjenta.

Lekarz rodzinny zaproponował 10% kobiet wykonanie badania piersi i 5% mężczyzn powyżej 50. roku życia badanie per rectum.

W opinii Fundacji Onkologia 2025 badanie potwierdziło, że potrzebne są mechanizmy wspierające „czujność onkologiczną” lekarzy pierwszego kontaktu.

Trzech na czterech Polaków jest u lekarza POZ przynajmniej raz w roku. Taka wizyta, to okazja do przeprowadzenia badania kontrolnego, przypomnienia o badaniach profilaktycznych i rozmowy na temat zapobiegania chorobom nowotworowym w rodzinie – powiedział Mirosław Stachowicz, prezes Fundacji Onkologia 2025. - Jeśli w niespełna 10% przypadków ten temat pojawia się w rozmowie, a lekarze sporadycznie wykonują badania, które są proste, bezkosztowe i nie wymagają zaawansowanej technologii, to mówimy o straconej szansie na poprawienie profilaktyki i wczesnej wykrywalności raka w Polsce.

W tej chwili odpowiedzialność za profilaktykę i wczesne wykrycie choroby nowotworowej spoczywa niemal całkowicie na lekarzach specjalistach i samych pacjentach. Badanie potwierdziło, że w obszarze onkologii potrzebny jest powrót do koncepcji lekarza rodzinnego jako strażnika zdrowia rodziny. W systemie opieki zdrowotnej rolą lekarza rodzinnego powinno być nie tylko doraźne reagowanie, ale też pomoc w zapobieganiu chorobie. A w przypadku pojawienia się podejrzenia choroby nowotworowej, lekarz POZ powinien mieć możliwość wpuszczenia pacjenta na szybką ścieżkę diagnostyczną, aby wykluczyć lub potwierdzić chorobę możliwie najpilniej i zwiększyć szanse chorego na wyleczenie.

Rozwiązania uwzględnione w pakiecie onkologicznym mogą systemowo wzmocnić rolę lekarza rodzinnego. Dlatego też wraz z wejściem w życie pakietu onkologicznego Fundacja planuje powtarzanie badania, co pozwoli na monitorowanie zmian w obszarze profilaktyki chorób nowotworowych.

Więcej informacji:

Fundacja Onkologia 2025
Anna Andrzejczak
anna.andrzejczak@onkologia2025.pl
+ 48 608 68 10 78

Millward Brown
Róża Dominiak
roza.dominiak@millwardbrown.com
+48 508 912 53